

Uzaktan Eğitim Hakkında

Gunumuz teknolojisiyle birlikte evde kalmamiz gereken bu surecte, mevcut isleyen kurum ve kuruluslarin isleyis modellerinin internet ortamina adapte edilmesinde yasanan acele ve telasin yaninda karar mercilerinin teknolojik okur-yazarlik seviyelerinin yetersizliginden dolayi kararlar neden olabilecekleri sonuclar goz onunde bulundurulmadan aliniyor.

Giris

Dunya genelinde yasanan covid-19 salgini kapsaminda 2020 Bahar Doneminde egitimin kesilmemesi adina okul ve ulke genelinde uzaktan egitim modeline geciste, farkli derslerde birbirinden farkli uzaktan egitim ve uzaktan sinav yontemleri deneniyo.

ODTU Ozgur Yazilim Toplulugu olarak uzaktan egitimde kullanilan yontemlerin basarili olarak degerlendirilebilmesinde **ogrencilerin tamami icin erisilebilir ve ozgur** olmasini sart olarak goruyoruz. Bu baglamda “ozgurluk” kelimesinden anlasilmasi gereken kullanilan araclarin kullanicilarina 4 temel ozgurlugu sagliyor olmasi gerekir. [1]

0. Herhangi bir amaç icin programı istediğiniz gibi alıştırma ozėurluėu. (Kullan)

Programı istediğiniz gibi alıştırma ozėurluėu, onu çalıştırmanın yasaklanmadığı veya durdurulmadığı anlamına gelir. Bu programın, ister herhangi bir ortamda teknik yönden işlevli olsun, isterse de herhangi bir belirli hesaplama faaliyeti olsun, hangi işlevsellikleri barındırdığından bağımsızdır. [1] Herkes icin erisilebilirliğin saglanabilmesi adina kullanma ozgurlugu sarttir.

1. Programın kaynak kodunu inceleme ve değiştirme ozėurluėu. (Arastir)

Kaynak kodunun erisilebilirliği, kullanicilara programın nasıl calistigini alıştırmelerini ve hatta değiştirebilmelerini saglar. Elinizde kaynak kodu bulunmuyorsa ve sadece calistirilabilir bicim varsa programın bu biçimde calisilabilmesi, kavranması ve değiştirilmesi çekilmez bir şekilde zordur.

Kullanicilar programı denetlemezse, program kullanicıları denetler. Özel mülk bir yazılım söz konusu olduğunda, programı denetleyen programın geliştiricisi

veya “sahibi” gibi bir varlık her zaman vardır, ve bu sayede kullanıcıları üzerinde bir yetki kullanır. [2]

2. Programın kopyalarını yeniden dağıtma özgürlüğü. (*Paylas*)

3. Değiştirilmiş sürümleri dağıtma özgürlüğü. (*Gelistir*)

Dağıtım özgürlüğü (2 ve 3 nolu özgürlükler) kopyaları, ister değiştirerek ister değiştirmeden olsun, ister bedelsiz ister belirli bir bedel karşılığında olsun, herhangi bir yerdeki herhangi bir kişiye yeniden dağıtma özgürlüğü ister anlamına gelir. Bunları yapmakta özgür olmak demek, (başka şeylerin yanında) bunları yapmak için başkasından izin almak veya birine bir ücret ödemek zorunda olmadığınız anlamına gelir. [1]

Özgür olmayan yazılım olarak da adlandırılan özel mülk yazılım; kullanıcıların özgürlüğüne ve topluluğa saygı duymayan yazılımlar anlamına gelir. Özel mülk bir program, geliştiricisinin veya sahibinin kullanıcıları üzerinde bir iktidar kurmasına yol açar. Bu iktidar özünde bir adaletsizliktir. [3]

Erisilebilirlik Onundeki Engeller

İnternet Erisimi

Safe Exam Browser

Uygulamanın *GNU/Linux* ve *Android* desteğinin bulunmaması, sadece özel mülk/kapalı işletim sistemlerinde (*Windows*, *MacOS*, *iOS*) kullanılabilir olması eğitimde fırsat eşitliğinin önüne geçmektedir.

Ozgurluk ve Kisisel Verinin Gizliliği Uzerine

Okulumuz tarafından talep üzerine *Windows lisansı* verilmesine rağmen özel mülk/kapalı işletim sistemi müşterisi/kullanıcısı olmanın dayatılması,

- Kisisel verinin gizliliğine dair mahremiyeti hiçe sayan kullanıcı sözleşmelerini kabul etmeye imtina eden öğrencilere, cebren sözleşme imzalatılması **sözleşme kanunlarını** ihlal etmektedir.

Sesli ve Görüntülü Konferans Araçları

Kullanımında artist gözüken uzaktan konferans araçlarında,..

Medya Kayıtlı Sınavlar

Medya - uygun koşulların sağlanması - güvenliği

- Mikrofon
- 2 Kamera

- Medyanın güvenliği
- Oda / Mahremiyet

ODTÜ Özgür Yazılım Topluluğu

Referanslar

1. Ozgur Yazilim Nedir? - What is free software?
2. Ozgur yazilim Simdi Cok Daha Onemli - Free Software Is Even More Important Now
3. Ozel Mulk Yazilim Genellikle Kotucul Yazilimdir - Proprietary Software Is Often Malware